

BANKA KREDİLERİ EĞİLİM ANKETİ

VERİ YÖNETİŞİMİ VE İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKETLER VE ENDEKSLER MÜDÜRLÜĞÜ

2025 3. ÇEYREK

Yönetici Özeti

Bankaların 2025 yılının üçüncü çeyreğine ilişkin değerlendirmeleri ile 2025 yılının son çeyreğine ilişkin beklentilerini içeren Banka Kredileri Eğilim Anketi sonuçları incelendiğinde⁽¹⁾,

2025 yılının üçüncü çeyreğinde, bankaların kullandırdıkları işletme kredilerine ilişkin genel değerlendirmeleri, uyguladıkları standartlarda belirgin bir değişim olmadığı yönündedir. Alt kırımlardaki değerlendirmelerde; vade bakımından uzun vadeli kredilere uygulanan standartlarda belirgin bir değişim gözlenmezken, kısa vadeli kredilere uygulanan standartların gevşediği, para cinsi bakımından TL kredilere uygulanan standartlarda gevşeme gözlenirken, YP kredilere uygulanan standartların sıkılaştığı, ölçek bakımından ise KOBİ'lere ve büyük işletmelere verilen kredilere uygulanan standartların gevşediği görülmüştür. 2025 yılının dördüncü çeyreği için bankaların beklentisi, işletmelere verilen kredilere uygulanan standartların, YP krediler ve büyük işletmelere kullandırılan krediler dışında gevşeyeceği yönündedir. 2025 yılının üçüncü çeyreğinde, konut ve taşıt dahil tüm bireysel kredilere uyguladıkları standartlarda belirgin bir değişim olmadığı görülmektedir. 2025 yılının dördüncü çeyreği için bankaların beklentisi, tüm bireysel kredi türlerine uygulanan standartlarda aynı seyrin devam edeceği ve belirgin bir değişim olmayacağı yönündedir.

Anket sonuçları kredi talebi açısından incelendiğinde, işletmelere verilen kredilerde genel olarak talepte azalış görülmektedir. Alt kırımlar incelendiğinde; vade bakımından kısa ve uzun vadeli kredi taleplerinin azaldığı, para cinsi bakımından TL kredi talebinde belirgin bir değişim gözlenmezken, YP kredi talebinin arttığı, ölçek bakımından ise KOBİ'lere verilen kredi talebi artarken, büyük işletmelere verilen kredilerde talebin azaldığı görülmektedir. 2025 yılının dördüncü çeyreğinde, işletmelere verilen tüm kredi taleplerinde belirgin bir artış beklenmektedir. 2025 yılının üçüncü çeyreğinde, konut ve diğer bireysel kredilere olan talepte artış, taşıt kredi talebinde ise azalış görülmüştür. 2025 yılının dördüncü çeyreği için bankaların beklentisi, tüm bireysel kredi türlerine olan talepte belirgin bir artış olacağı yönündedir.

Bankaların fon sağlama imkânlarının gelişimi incelendiğinde, 2025 yılının üçüncü çeyreğinde yurt içi ve yurt dışı fonlama koşullarında belirgin bir gevşeme görülmüştür. 2025 yılının dördüncü çeyreğinde, yurt içi ve yurt dışı fonlama koşullarındaki gevşemenin devam edeceği beklenmektedir.

Tablo 1. BKEA Toplu Sonuçlara İlişkin Gelişmeler (*)

Net Yüzde Oranları	Standartlar		Talepler	
	Gerçekleşme (2025 Ç3)	Beklenti (2025 Ç4)	Gerçekleşme (2025 Ç3)	Beklenti (2025 Ç4)
İşletme Kredileri	↑	↑	↓	↑
Konut	↑	↑	↑	↑
Taşıt	↑	↑	↓	↑
Diğer Bireysel	↓	↓	↑	↑

(*) Lacivert ok ile standartlarda gevşeme, taleplerde artış; kırmızı ok ile standartlarda sıkılaşma, taleplerde azalış gösterilmektedir.

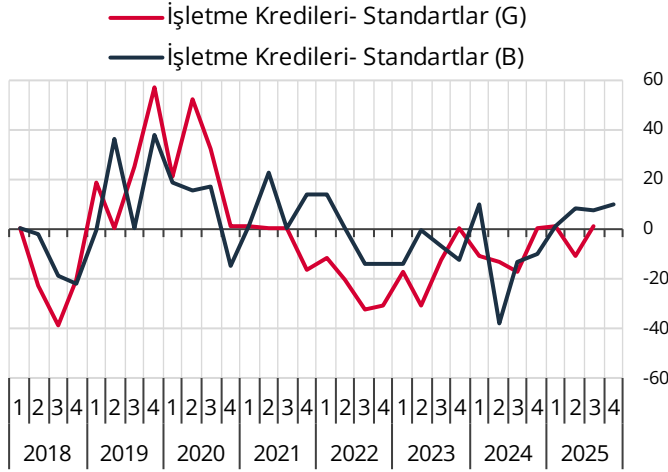
⁽¹⁾ 2025 yılının üçüncü çeyrek dönemine ilişkin Banka Kredileri Eğilim Anketi, 08 – 19 Eylül 2025 tarihleri arasında uygulanmıştır.

I. Kredilere Uygulanan Standartlar

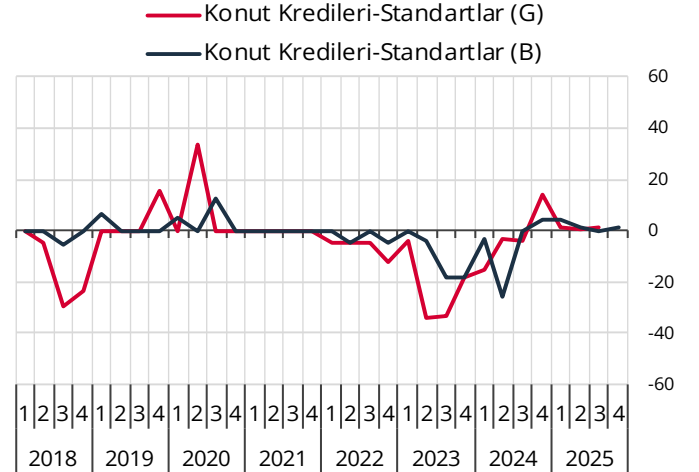
2025 yılının üçüncü çeyreğinde, bankaların kullandıkları işletme kredilerine ilişkin genel değerlendirmeleri, uyguladıkları standartlarda belirgin bir değişim olmadığı yönündedir. Alt kırımlar incelendiğinde; vade bakımından uzun vadeli kredilere uygulanan standartlarda belirgin bir değişim gözlenmezken, kısa vadeli kredilere uygulanan standartların gevşediği, para cinsi bakımından TL kredilere uygulanan standartlarda gevşeme gözlenirken, YP kredilere uygulanan standartların sıkılaştığı, ölçek bakımından ise KOBİ'lere ve büyük işletmelere verilen kredilere uygulanan standartların gevşediği görülmüştür. 2025 yılının dördüncü çeyreği için bankaların beklentisi, işletmelere verilen kredilere uygulanan standartların, YP krediler ve büyük işletmelere verilen krediler dışında gevşeyeceği yönündedir.

2025 yılının üçüncü çeyreğinde, konut ve taşıt dahil tüm bireysel kredilere uygulanan standartlarda belirgin bir değişim olmadığı görülmektedir. 2025 yılının dördüncü çeyreği için bankaların beklentisi, tüm bireysel kredi türlerine uygulanan standartlarda aynı seyrin devam edeceği ve belirgin bir değişim olmayacağı yönündedir.

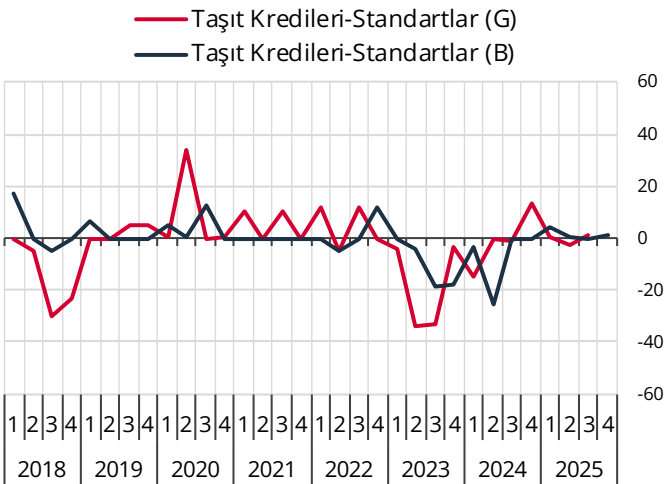
Grafik 1. İşletme Kredileri için Standartlarda Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

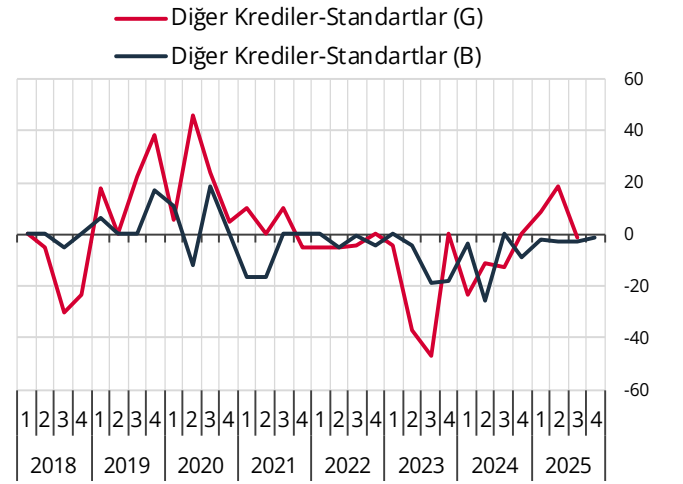
Grafik 2. Konut Kredileri için Standartlarda Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

Grafik 3. Taşıt Kredileri için Standartlarda Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

Grafik 4. Diğer Bireysel Krediler için Standartlarda Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

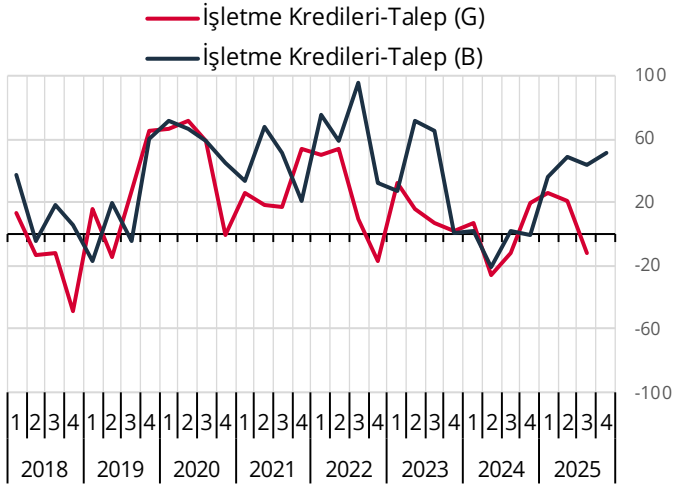
(*) "Gerçekleşme (G)" anılan dönemde standartlarda meydana gelen değişimi, "Beklenti (B)" ise ilgili dönem için bankalar tarafından beklenen değişimi ifade etmektedir. (>0; Gevşetme, <0; Sıkılaştırma)

II. Kredi Talepleri

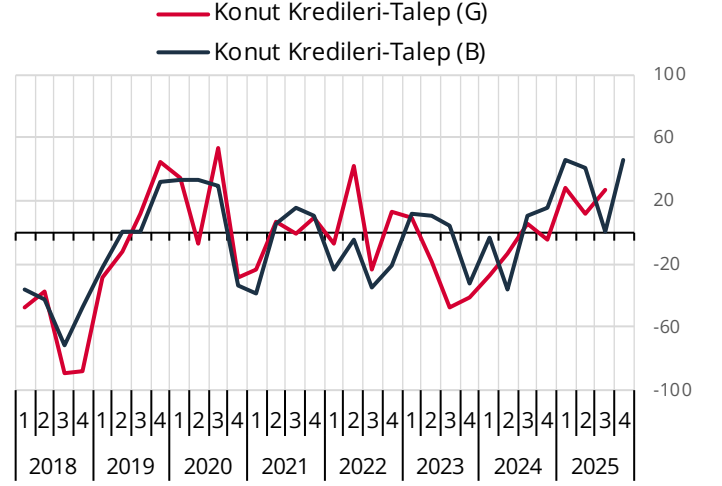
İşletmelerin banka kredilerine olan talebi incelendiğinde, işletmelere verilen kredilerde genel olarak talepte azalış görülmektedir. Alt kırılımlar incelendiğinde; vade bakımından kısa ve uzun vadeli kredi taleplerinin azaldığı, para cinsi bakımından TL kredi talebinde belirgin bir değişim gözlenmezken, YP kredi talebinin arttığı, ölçek bakımından ise KOBİ'lere verilen kredi talebi artarken, büyük işletmelere verilen kredilerde talebin azaldığı görülmektedir. Sabit yatırım talebi azaltıcı yönde, peşin alımlarda uygulanan iskonto ve kolaylıklar ise talebi artırıcı yönde etkileyen en önemli faktörler olmuştur. 2025 yılının dördüncü çeyreğinde, işletmelere verilen tüm kredi taleplerinde belirgin bir artış beklenmektedir.

2025 yılının üçüncü çeyreğinde, konut ve diğer bireysel kredilere olan talepte artış, taşıt kredi talebinde ise azalış görülmüştür. Konut kredilerinde konut piyasasına ilişkin beklentiler, diğer bireysel kredilerde bireysel tasarruflar ve diğer bankalardan sağlanan krediler talebi artıran en önemli faktörler olmuştur. Taşıt kredilerinde ise alternatif finansman kullanımı talebi azaltan faktör olmuştur. 2025 yılının dördüncü çeyreği için bankaların beklentisi, tüm bireysel kredi türlerine olan talepte belirgin bir artış olacağı yönündedir.

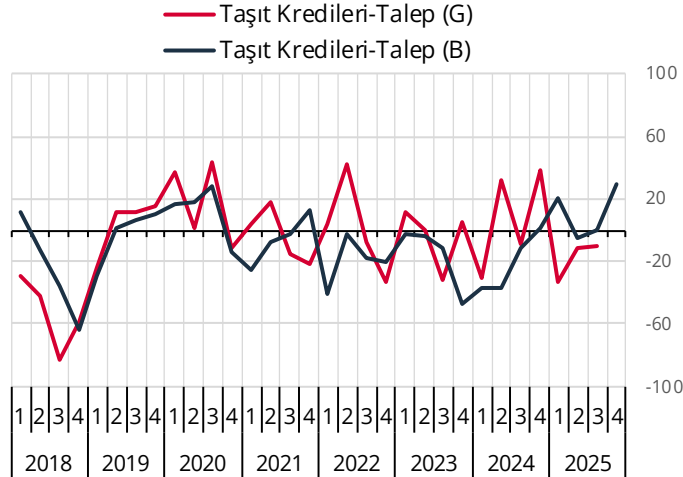
Grafik 5. İşletme Kredileri için Kredi Taleplerinde Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

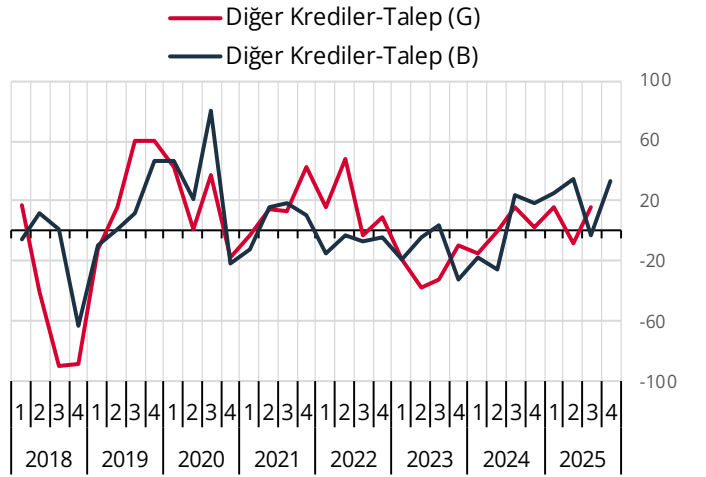
Grafik 6. Konut Kredileri için Kredi Taleplerinde Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

Grafik 7. Taşıt Kredileri için Kredi Taleplerinde Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

Grafik 8. Diğer Bireysel Krediler için Kredi Taleplerinde Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları

(*) "Gerçekleşme (G)" anılan dönemde kredi taleplerinde meydana gelen değişimi, "Beklenti (B)" ise ilgili dönem için bankalar tarafından beklenen değişimi ifade etmektedir. (>0; Artış, <0; Azalış)

III. Kredi Koşul ve Kuralları

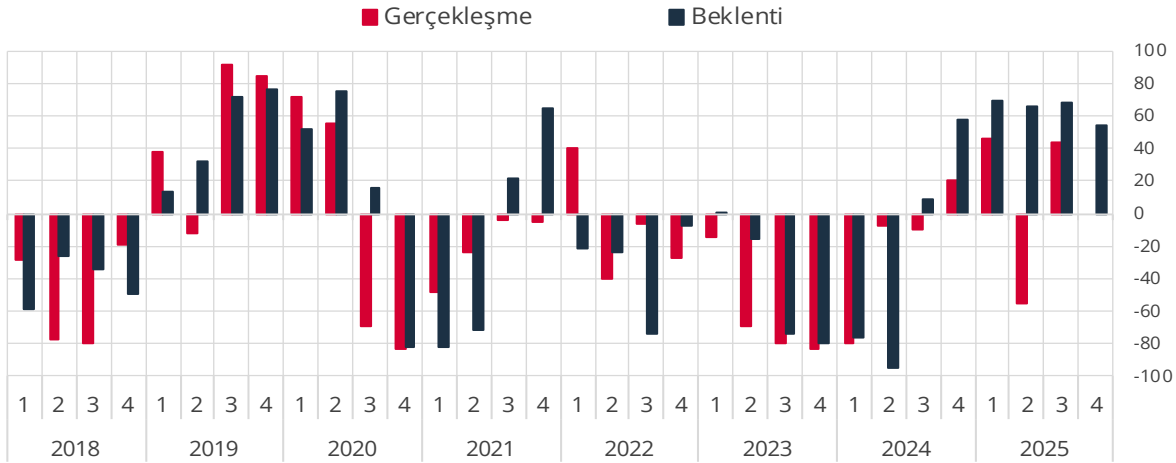
İşletmelere kullandırılan kredilere uygulanan koşul ve kurallara bakıldığında, ortalama krediler üzerindeki kâr marjında azalış, daha riskli krediler üzerindeki kâr marjında artış görülmüştür. Ayrıca kredi ya da kredi limitinin büyüklüğüne ilişkin koşul ve kurallarda gevşeme görülürken, kredi sözleşmesi özel koşulları ile vadeye ilişkin koşul ve kurallarda sıkılaştırma gözlenmiştir.

Bireysel kredilere uygulanan koşul ve kurallar incelendiğinde, konut kredilerinde, ortalama ve daha riskli krediler üzerindeki kâr marjı temelde aynı kalmıştır. Taşıt ve diğer bireysel kredilerde, ortalama ve daha riskli krediler üzerindeki kâr marjlarında bir miktar azalış görülmüştür.

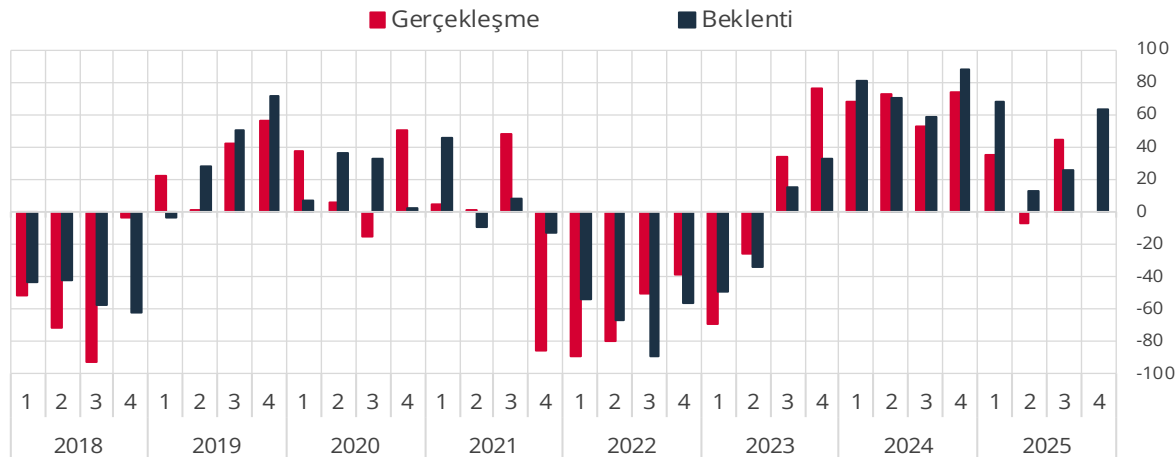
IV. Fonlama Koşulları

Bankaların fon sağlama imkânlarının gelişimi incelendiğinde, 2025 yılının üçüncü çeyreğinde yurt içi ve yurt dışı fonlama koşullarında belirgin bir gevşeme görülmüştür. Yurt dışı fonlama maliyeti ile diğer koşul ve kurallar, yurt dışı fonlama koşullarını gevşetici yönde etkilemiştir. 2025 yılının dördüncü çeyreğinde, yurt içi ve yurt dışı fonlama koşullarındaki gevşemenin devam edeceği beklenmektedir.

Grafik 9. Yurt İçi Fonlama Koşullarında Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları
(>0; Gevşeme, <0; Sıkılaştırma)

Grafik 10. Yurt Dışı Fonlama Koşullarında Değişim Bildiren Bankaların Net Yüzde Oranları
(>0; Gevşeme, <0; Sıkılaştırma)

Tablo 2. Kredilere Uygulanan Standartlar
(Bankaların Net Yüzde Oranları)

		Gerçekleşme			Beklenti	
		2025 Ç2	2025 Ç3	Ortalama	2025 Ç4	Ortalama
İşletme Kredileri	Genel Olarak	-11,4	0,9	-11,2	9,8	-8,8
	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Verilen Krediler	-1,1	11,1	-7,2	9,8	-6,0
	Büyük İşletmelere Verilen Krediler	-14,2	11,1	-9,3	1,1	-6,3
	Kısa Vadeli Krediler	-10,4	11,1	-3,5	9,8	-0,4
	Uzun Vadeli Krediler	0,0	0,9	-16,4	8,7	-15,5
	Türk Lirası Cinsinden Açılan Krediler	-1,8	11,1	1,3	8,7	-1,0
	Yabancı Para Cinsinden Açılan Krediler	-19,1	-7,9	-16,4	0,0	-21,9
Bireysel Krediler	Konut Kredileri	0,6	1,2	-4,6	1,2	-1,3
	Taşıt Kredileri	-2,5	1,2	-3,4	1,2	-1,0
	Diğer Bireysel Krediler	18,8	-1,3	-2,7	-1,3	-3,8

Tablo 3. Kredi Talepleri
(Bankaların Net Yüzde Oranları)

		Gerçekleşme			Beklenti	
		2025 Ç2	2025 Ç3	Ortalama	2025 Ç4	Ortalama
İşletme Kredileri	Genel Olarak	20,9	-11,5	17,7	51,6	28,4
	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Verilen Krediler	22,0	9,6	23,9	51,6	36,8
	Büyük İşletmelere Verilen Krediler	9,6	-35,2	14,6	56,3	24,1
	Kısa Vadeli Krediler	5,2	-5,9	19,1	51,6	31,7
	Uzun Vadeli Krediler	0,4	-25,8	8,9	16,1	23,8
	Türk Lirası Cinsinden Açılan Krediler	-6,0	-3,2	18,6	41,4	33,0
	Yabancı Para Cinsinden Açılan Krediler	8,2	9,1	-9,1	28,3	4,2
Bireysel Krediler	Konut Kredileri	11,9	27,4	4,3	46,5	4,2
	Taşıt Kredileri	-11,1	-10,1	-4,4	29,7	-2,4
	Diğer Bireysel Krediler	-8,6	16,2	15,3	33,4	19,5

Tablo 4. Fonlama Koşulları
(Bankaların Net Yüzde Oranları)

	Gerçekleşme			Beklenti	
	2025 Ç2	2025 Ç3	Ortalama	2025 Ç4	Ortalama
Yurt İçi	-54,9	43,9	-19,9	54,0	-7,4
Yurt Dışı	-7,8	43,8	-4,4	62,5	-8,7

Net Yüzde Oranları: (Biraz Gevşetme/Artış + Çok Gevşetme/Artış) - (Biraz Sıkılaştırma/Azalış + Çok Sıkılaştırma/Azalış)
Ortalama, serinin başlangıcından itibaren son çeyrek hariç tüm çeyrekleri kapsayan uzun dönem ortalamasıdır.

- Banka Kredileri Eğilim Anketi**, aktif büyüklükleri dikkate alınarak belirlenen **16** bankaya uygulanmaktadır.
- İlgili verilere ve yöntemsel açıklama metnine, <http://www.tcmb.gov.tr> internet adresindeki “İstatistikler/ Eğilim Anketleri/ Banka Kredileri Eğilim Anketi” başlığı altından ulaşılabilir. Veriler ayrıca zaman serisi olarak “İstatistikler/Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS)/Banka Kredileri Eğilim Anketi (TCMB)” başlıkları altında da yer almaktadır.
- Anket sonuçları**, katılımcıların yanıtları esas alınarak hesaplanmakta olup, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.